TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN BỐ TRẠCH** **TỈNH QUẢNG BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 04/2025/QĐST - VDS	*Bố Trạch, ngày 07 tháng 5 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
(V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN BỐ TRẠCH, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ trì phiên họp: Ông Nguyễn Phú Quảng.

Thư ký phiên họp: Bà Trương Thị Hiền.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch tham gia phiên họp: Bà Dương Thị Thương - Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 5 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình mở phiên họp giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2025/TLST - VDS ngày 10 tháng 3 năm 2025, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 04/2025/QĐ - VDS ngày 23 tháng 04 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Hồ Văn A, sinh năm 1963. Nơi cư trú: Thôn B, xã P, huyện B, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Ông Hồ Đăng H, sinh năm 1966; Nơi cư trú: Thôn B, xã P, huyện B, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt.

+ Anh Hồ Văn Q, sinh năm 1991. Nơi cư trú: Thôn B, xã P, huyện B, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 25/02/2025 và trong quá trình giải quyết việc dân sự ông Hồ Văn A trình bày:

Bố mẹ ông sinh ra được 06 người con, gồm Thái Thị B, Hồ Văn A, Hồ Đăng H, Hồ Đăng D, Hồ Thị T và Hồ Thanh N. Khi ông bà chết không để lại di chúc, nay các đồng thừa kế không thoả thuận được việc phân chia di sản thừa kế nên xảy ra tranh chấp và được Toà án nhân dân huyện Bố Trạch đang thụ lý để giải quyết.

Ông Hồ Đăng H khi sinh ra có thể chất và sức khoẻ bình thường, đến khi trưởng thành thì có quan hệ tình cảm với bà nguyễn Thị H, sinh năm 1970 và đã sinh ra một người con trai là Hồ Văn Q, sinh năm 1991. Khi vừa sinh con xong thì bà H bỏ đi, hiện nay không rỏ tung tích, không biết thông tin, địa chỉ bà H ở đâu.

Hiện nay Hồ Đăng H có con trai là Hồ Văn Q là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án chia thừa kế bị phát bệnh tâm thần (từ năm 2011), gia đình có đưa đi khám, điều trị cho ông H nhưng không khỏi, bệnh tình ngày càng nặng, ông H không còn khả năng nhận thức và làm chủ hành vi của mình, mọi sinh hoạt thường ngày phải có người chăm sóc, hỗ trợ.

Nay, để đảm bảo quyền lợi của ông Hùng khi giải quyết phân chia di sản thừa kế và cử người giám hộ, ông làm đơn yêu cầu Toà án nhân dân huyện Bố Trạch tuyên bố ông Hồ Đăng H mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị cử con trai ông H là Hồ Văn Q\ làm người giám hộ cho ông H theo quy định của pháp luật dân sự.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 515/KLGĐ ngày 14/4/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã kết luận:

Thời điểm hiện tại:

- Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5).
- Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến tại thời điểm mở phiên họp, người tham gia phiên họp đã chấp hành đúng các quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Đề nghị căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm d khoản 2 Điều 366 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự: Chấp nhận yêu cầu của ông Hồ Văn A, về việc tuyên bố ông Hồ Đăng H mất năng lực hành vi dân sự.

Ông Hồ Văn Q là người giám hộ đương nhiên của ông Hồ Đăng H theo quy định tại khoản 2 Điều 53 của Bộ luật dân sự.

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Hồ Văn A phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của ông Hồ Văn A và Hồ Văn Q và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Bố Trạch nhận định:

[1] Hồ Đăng H có con trai là Hồ Văn Q là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án tranh chấp di sản thừa kế bị phát bệnh tâm thần từ năm 2011, gia đình có đưa đi khám, điều trị nhưng không khỏi, bệnh tình ngày càng nặng, ông H không còn khả năng nhận thức và làm chủ hành vi của mình, mọi sinh hoạt thường ngày phải có người chăm sóc, hổ trợ.

[2] Theo yêu cầu của ông Hồ Văn A về việc tuyên bố ông Hồ Đăng H mất năng lực hành vi dân sự, Toà án nhân dân huyện Bố Trạch đã thụ lý giải quyết việc dân sự và ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 03/2025/QĐ – TA ngày 14/3/2025 đối với Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung; địa chỉ: số 39 Phạm Thị Liên, phường Kim Long, TP Huế thực hiện giám định pháp y tâm thần đối với ông Hồ Đăng H, sinh năm 1966; nơi cư trú: Thôn B, xã P, huyện B, tỉnh Quảng Bình để xác định ông Hồ Đăng H có mất năng lực hành vi dân sự không?.

[3] Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 515/KLGĐ ngày 14/4/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã kết luận:

Thời điểm hiện tại:

- Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5).

- Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

[4] Như vậy có căn cứ khẳng định tại thời điểm hiện nay ông Hồ Đăng H mất năng lực hành vi dân sự, do đó ông Hồ Văn A yêu cầu Toà án nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình tuyên bố ông Hồ Đăng H mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, cần chấp nhận.

[5] Quan điểm phát biểu đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ.

[6] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Ông Hồ Văn A phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm để sung vào ngân sách nhà nước.

Vì các lẻ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 362, 366, 370, 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, Điều 48, Điều 53 và Điều 136 Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc Hội quy định về án phí và lệ phí Toà án.

[1]. Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Hồ Văn A, về việc yêu cầu tuyên bố ông Hồ Đăng H mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố ông Hồ Đăng H, sinh năm 1966; nơi cư trú: Thôn B, xã P, huyện B, tỉnh Quảng Bình hiện nay mất năng lực hành vi dân sự.

Ông Hồ Văn Q là người giám hộ đương nhiên của ông Hồ Đăng Hùng theo quy định tại khoản 2 Điều 53 của Bộ luật dân sự.

[2]. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông ông Hồ Văn A phải nộp 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự nhưng được trừ vào số tiền đã nộp tạm ứng lệ phí sơ thẩm theo Biên lai số: 0002833, ngày 10/3/2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình. Ông An đã nộp đủ lệ phí.

[3]. Đương sự có mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Bình có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 kể từ ngày 07/5/2025. Riêng đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được tống đạt hợp lệ cho họ để yêu cầu Toà án nhân dân tỉnh Quảng Bình xem xét lại quyết định theo thủ tục phúc thẩm./.

Nơi nhận:
- *TAND Quảng Bình;*
- *VKSND huyện Bố Trạch;*
- *VKSND tỉnh Quảng Bình;*
- *Chi cục THADS huyện Bố Trạch;*
- *Các đương sự;*
- *UBND xã Phú Định;*
- *Lưu HSVA, VPTA.*

THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

Nguyễn Phú Quảng